

Največji slovenski dnevnik
- v Zedinjenih državah -
Velja za vse leto ... \$3.50
Za pol leta \$2.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian daily
- in the United States:
Issued every day except Sundays
and Legal Holidays.
50,000 Readers

TELEFON: 2376 CORTLANDT.

Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 4687 CORTLANDT.

NO. 20. — ŠTEV. 20

NEW YORK, THURSDAY, JANUARY 24, 1918. — ČETRTEK, 24. JANUARJA, 1918.

VOLUME XXVI. — LETNIK XXVI.

Nemška kriza.

ooo

VZROKI SEDANJE NEMŠKE KRIZE. — KUEHLMANN ZAHTEVA EKONOMIČNI MIR, VOJAŠKA STRANKA PA RAZŠIRJENJE MEJ. — KUEHLMANN JE HOTEL PO PAPEŽEVIM POSLANICIM SKLENITI MIR Z ANGLIJO. — VOJAŠKA STRANKA JE VEDNO PREPREČILA DIPLOMATIČNE NAMERE. — KUEHLMANNOVA STRANKA HOČE "TRGOVSKI MIR". — VSTVARITI SE MORAO PRIJATELJSKE RAZMERE MED NARODI.

ooo

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on Jan. 24, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

S francosko armado, 22. januarja. — Nemški listi nudijo nekoliko luči v Ludendorff-Kuehlmannovo krizo. — Nasprotna mišljena, katerih predstavitelja sta omenjena moža, so se pričela pojavljati spomladi, ko so hoteli diplomatski skleniti mir s pobotanjem in bi Nemčija imela ekonomično korist.

Vojaski možje pa so hoteli imeti mir, ki bi v veliki meri raztegnil narodne meje, ne oziraje se na posledice. Ko je Richard von Kuehlmann postal zunanjji minister v avgustu 1917, se je pokazalo, da je njegov namen vstvariti ožje odnošaje z Avstrijo, ki se je hotela osamosvojiti, kar je vznemirjalo Berlin.

V tem oziru, kakor vse kaže, je imel Kuehlmann popoln uspeh. —

Drugič je hotel skleniti koneiljant mir posebno z Anglijo na podlagi izmenjave teritorialnih aneksijs za ekonomično korist. Nemčija bi bila izpraznila zavzeto ozemlje, toda bi vstvarila celo vrsto malih državic, nad katerimi bi Nemčija imela nekak protektorat v jamičino narodni varnosti.

Da bi vresničil ta načrt, je Kuehlmann napravil prvi poskus v septembri 1917. Po objavi papeževe mirovne poslanice je poskušal priti do pogajanj z Anglijo.

Ob istem času in zopet v novembri je poskušal priti do sporazuma z Avstrijo glede tega, kaj naj se zgodi s Poljsko, Kurlandijo, Litvinsko in Belgijo. To je isti načrt, katerega so hoteli nemški diplomati izvršiti v Brest-Litovsku, toda kakor pri vsaki prejšnji priliki je vojaška stranka tudi sedaj popolnoma preprečila diplomatske cilje s tem, da je vpila po aneksijsah.

Nemški listi tudi odkrivajo, da je Nemčija zdaj razdeljena v dve stranki: v narod, ki se poteguje za Ludendorff in narod, ki se drži Kuehlmann. Ta dva imena sta simbola dveh sedanjih nazorov.

Kuehlmannova stranka hoče hiter in splošen mir, tudi za ceno kompromisa, kar imenuje berlinski "Tage Blatt" — trgovski mir. — Ta narod je na robu propada, katerega je povzročila vojna, zaveda se notranje zmešnjave in negotovosti Avstrije ter je nervozan zaradi bodočnosti Nemčije na morju, zato priporoča, da se dajo knesije, pod katerimi bi lahko pozneje pridobili ekonomične koristi. Za to se ne zavzemajo, da bi se razširile državne meje, temveč, da se vstvari prijateljske razmere, vsled katerih bodo pozneje osvojili trgovino sveta.

Ludendorffovi privrženci zahtevajo ravno nasprotno, kar zahteva Kuehlmann. Priznavajo, da ne žele splošnega miru za sedaj, kajti kot neobhodno potrebno zahtevajo, da se uniči Anglija, predno se sklene mir. Želijo mnogo bolj razširjenje mej, kot pa trgovske koristi, kajti prepričani so, da bodo razširjenju mej sledile trgovske koristi same.

Medtem pa, ko so edini v tem, da se izvršijo aneksijs na zapadu, se razlikujejo glede Rusije. Ekstremni Vse-nemeji zahtevajo, da se vzame Rusiji, kar je sploh mogoče brez vsakih koncesij. Temu nazoru pa nasprotuje general Bernhardi, Paul Robeck in vplivna stranka, kateri načeljujeta.

Ti žele, da se pridobi rusko prijateljstvo iz treh namenov: da Rusija zalaga Nemčijo s provijantom, da se porabi vsa nemška sila na zapadni fronti in da se po vojni odpri ruski trg nemški trgovini.

Pridigujajo, da se naj izprazni vse zavezto rusko ozemlje in da se naj celo obnove prejšnje meje, da se pridobi popolnoma rusko zaupanje.

Med tem dve strankama pa stoji najvišje poveljstvo, ki priporoča posredovalne nazore. Priporoča, da se končajo ruska pogajanja, kakor hitro mogoče. Ta stranka je zadovoljna, da se izprazni zavezto ozemlje, ne glede na to, ako postane ta teritorij avtonomna država, ali pa se zopet priklopi ruski državi, toda zahteva, da se izboljša strategična meja na ta način, da se obdrži del Kurlandije, Litvinske in severne Poljske do Nareva in Njemena.

Razlika med temi tremi strankami se bo mogoče počasno pojaviti, toda za sedaj ostanejo še edini prti Kuehlmannu in proti tako imenovanemu angleškemu miru.

Kakor se može približno soditi, je Ludendorffova stranka na površju. Izgleda, kot da se je večina Nemcev izrekla za njega.

Značilen je Hindenburgov govor o Ludendorffu; rekel je:

— Previdnost mi je dala že nujn zvesto pomoč, ki je brez primere. Tako prve dni, ko eva pričela skupno delo,

Razmere v Avstriji.

ooo

POROČAJO, DA SE ZAVZEMAJO DUNAJSKI SOCIJALISTI ZA TROCKIJA. — NEMŠKI IN AVSTRIJSKI VOJAKI SO BAJE STRELJALI DRUG NA DRUGEGA S TOPOVI. — POLOŽAJ SE IZBOLJSUJE SAM OD SEBE. — NEMŠKI DRŽAVNI KANCER BO PODAL SVOJO IZJAVA.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on Jan. 24, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Bern, 23. januarja. — Ženske so vodile številne izmed izstradanih ljudskih mas v avstrogrskih industrijskih okrajih v zvezi s splošno stavko, soglasno z informacijami, ki so dospeli danes na mejo.

Avstrijski socialisti so postali bolj delavni ter kažejo vsa znamenja, da so v direktnej zvezi z ruskimi bolješeviki.

Potniki, ki so dospeli danes iz Avstrije, izjavljajo, da je uspešna revolucija bolješevikov v Rusiji v veliki meri uplivala na avstrijske delavske razmere.

Narodna zahteva Avstroograv je sedaj:

— Kruh in mir!

Neko nepotrdjeno poročilo, ki je dospelo danes, naznana, da so vojaki streljali na skupino strijarkov na Dunaju, ko so korakali pred zdečimi zastavami ter barteri z napisimi: "Dajte nam mir" in "Naj živi Trocki". Ena skupina strijarkov se je skušala približati palatsu cesarja Karola na Dunaju in so pognali nazaj; pozneje so ujeli vojaško stražo krog dvora.

Avstrijska vlada izjavila, da se položaj uravna samoposebi in da se delaveci, zadovoljeni z obljubljene reformami in višjimi plačami vrnejo na svojo mesto.

Velik pritisak so izvedli na Ogrsko, da da nekaj svojih zalog živil s čemer naj bi se odpomoglo živilski situaciji v Avstriji.

Poročajo, da ima Ogrska preoblike žita na razpolago, da ga spravljajo v skladisca in da odločen zanikanje vsake odpošiljanje žita v Nemčijo ali v Avstrijo.

Danes je dospela sem kopija nemškega lista "Vorwaerts" iz Berlina, ki vsebuje dolg članek glede položaja v Avstriji.

"Vorwaerts" označuje položaj težke ekonomsko krize, ki vsebuje dolg članek glede položaja v Avstriji.

Stockholm, Švedska, 23. januarja. — Bridko sovraštvo se je pojalo med nemškimi in avstro-ogrskimi vojaki na izločni fronti.

Poroča se, da so izbruhnili dejanje boji.

Nemške čete so uporabili, da vstavijo popolno pobratimijo med avstro-ogrskimi in russkimi četami.

Ko so nemške čete skušale izčisti ruske zakope avstro-ogrskih vojakov ter avstrijske zakope russkih vojakov, so z obe strani streljali nanje.

Razvili se je artillerijski boj, tekom katerega je bilo več ljudi ubitih.

V istem poročilu se dostavlja da pridobi vlada bolješevikov v Petrogradu na moči in da bo upliv bolješevikov dovedel do končnega revolucionarnega gibanja v Russiji.

Gurih, Švica, 23. januarja. — Tako dr. kancer von Hertling kot dr. von Kuehlmann, nemški minister za obrambo, je zavestil na to zabavo.

Začetek je bil 5. ura popoldne, zato je želeti, da pridejo rojaci.

je zavladala med nama popolna harmonija. Popolnoma se strinjava v velikih načrtih te vojne.

Rekel je, da narod ne sme nikdar imenovati njegovega imena, ne da bi obenem tudi imenoval Ludendorff. — In zopet, govoreč o delu, katerega sta izvedla on in Ludendorff, je rekel:

— Kar je združil Bog, naj človek ne razdroji!

Cena vojno-varčevalnih znakov za mesec januar, februar in marec.

JANUAR:

Eine Marke 54.12, pole certifikat z dvajsetimi znakami \$32.40

FEBRUAR:

Eine Marke 54.12, pole certifikat z dvajsetimi znakami \$32.40

MARC:

Eine Marke 54.14, pole certifikat z dvajsetimi znakami \$32.40

Vsek dle kuge kupi kolikor mu druge, nizkor na več karke dvece.

Člane prijavit v tem listu znač "Vojno-varčevalni znak v Slovencu".

Počasno posreduje, ki pa ne posreduje na vojno-varčevalni znak, prilagite 25 centov na poštnino registriranega pisma, v katerem Vam je bomo posredoval.

TVRDKA FRANK SAKSER,

22 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Iz Washingtona.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on Jan. 24, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Washington, D. C., 23. januarja. — Predsednik Wilson bo uporabil junih svoje silo in ves svoj upiv, da bo dosegel svoj cilj ter izpodbil vse predloge glede vojnega kabine na municijskega ministra.

Senator George E. Chamberlain iz Oregonia bo poskušal zdrobiti odpor administracije ter s sprejemom predlagane zakonodaje doseči zmago nad predsednikovo opozicijo.

Nočjo je bilo sporočeno, da bo borba naravnost zgodovinskega pomena.

Zadnjih dvanajst ur se je situacija zelo izpremenila.

Od vseh strani prihajajo oficjalna poročila, da bosta predsednik Wilson in administracija zmagala.

Vojne vesti.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on Jan. 24, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

London, Anglia, 23. januarja. — Mirovna pogajanja v Brest-Litovsku so bila zopet za nekaj dni preložena. Zunanji minister Leon Trocki je zopet v Petrogradu in kakor poročajo listi, pripravlja novo poslanico ententnim zavezničkim.

Protibolješevski člani narodne skupščine so mnenja, da za ta čas ni mogoče sklicati v Petrogradu skupščine in zaradi prevoznih težkoči ni pripravno, da bi šla kam drugam. Razgovarjajo se o možnosti, da bi pozneje zborovala v Kijevu.

Danes je odpotovalo že več poslancev domov.

Seja vseruskega kongresa sovjeta delavskih in vojaških delegatov, ki je bila za danes sklicana, je bila preložena na sredo.

Ministrski predsednik Lenin in državni tajnik Burevič sta izdala rdeči gardi in vojakom povelje, da preščijo mesto in najdejo "motorni voz z rdečo gardo, ki je umoril Šingarova in Kokoškina".

Umor prejšnjih ministrov je povzročil protest in obsodbo od strani bolješevskih uradnikov, ki se na vso moč trudijo, da bi preprečili, da ne bi situacija prišla izven njihove kontrole.

Petrograjski sovjete delavskih in vojaških delegatov je sprejel resolucijo, ki nalaga strogo kazen morilcem ter izjavlja, da se nikdar ne sme odobrevati splošna obsodbo in da umorjeni niso napravili nikakoga zločina. Resolucija pozivlja vse vojake, da isčejo morilce.

Zaznalo se je, da vojaki, ki so bili med morilci, niso bili del posadke, ki je nastanjena v Petrogradu, temveč so prišli pred kratkim iz Finske, kjer so bili prideljeni baltiškim brodovju.

V cerkvi mornariške bolnišnice je obiskalo na tisoče ljudstva umorjena ministra in žrtve petkovih demonstracij, med njimi Loginov, ki je bil član narodne skupščine iz Sibirije.

Stiri druge člane Kerenskijeve vlade, ki so bili v drugi bolnišnici, so danes bolješevske oblasti dale prepeljati v Kreskijo ječo. Ti ministri so A. V. Kartičev, A. I. Konavalov, S. U. Tretjakov in S. A. Smirnov.

London, 23. januarja. — Ruski vladni brezžični brzjav naznanja, da se nujno pozivljejo vse zrakoplovni oddelki na severni, zapadni, južni in rumunski fronti k zrakoplovnemu kongresu, ki se bo vršil 10. februarja v Petrogradu in na katerega morajo biti delegati izvoljeni s splošnimi, direktnimi in tajnimi volitvami. Natanko se dajejo navodila glede kakovosti in volitve delegatov.

O kongresnem načrtu se zatrjuje, da ima namen zediniti zrakoplovstvo na vseh frontah, reorganizirati administracijo zrakoplovstva in njegove industrije in nadaljevati s poučenjem v vojnem zrakoplovstvu. Razgovarjalo se bo tudi o delovanju in organizaciji prostovoljnih oddelkov v mirnem času.

Petrograd, 22. januarja. — Na južni in rumunski fronti ne morejo niti avstro-ogrski niti ruski častniki prepreč

"GLAS NARODA"

(Slovenian Daily.)

Owned and published by the

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(a corporation.)

FRANK SAKSER, President.

LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.Za celo leto velja list za Ameriko Za celo leto za mesto New York \$5.00
in Canada ..... \$5.50 Za celo leta za mesto New York 3.00
Za pol leta ..... 2.00 Za četr leta za mesto New York 1.50
Za četr leta ..... 1.00 Za inozemstvo za celo leto 6.00

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan izvenčni nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA"

("Voice of the People")

Issued every day except Sundays and Holidays

Subscription yearly \$3.50.

Advertisement on agreement.

Dopis brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo.

Denar naj se blagovoli posiljati po — Money Order.

Pri spremembki kraja naročnikov prosim, da se nam tudi prejšnje bivališča naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

Dopisom in pošiljanjem naredite na naslov:

"GLAS NARODA"

New York City.

Telefon: 2876 Cortlandt.

Kaj bo z boljševiki?

000

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on Jan. 24, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Poskus, da se sklice rusko ustavodajno zborovanje ter razpršenje slednjega od strani boljševikov, znači eno izmed logičnih faz blaznosti, ki je drugače znana pod imenom — revolucija.

Ruski narod, navajen skozi stoletja uklanjati se avtokratični sili ruskega carja, je padel sedaj pod novo diktatorstvo, ki je mogoče še bolj diktatorično kot je bilo prvo. To je diktatorstvo proletarijata.

Sovjet delegatov vojakov in delavev noče deliti moči, katero je dobil v roke ter je uporabil silo orožja, da razprši odpolnjenje naroda.

Končno so karte boljševikov — vidne.

V imenu sene prostošči uničujejo oni pravico in v imenu tega, kar se jim zdi pravica, uničujejo prostost.

Tekom dobe prve ruske revolucije leta 1905 je reklo moj oče:

— Ne morem videti nikake razlike med avtokracijo Nikolaja II. ter avtokracijo kakega liberalnega voditelja, celo če bi bil ta Petrankevič. (Vodja ustavnih demokratov v prvi Dumi).

Kako resnične so bile njegove besede! Dostikrat sem se pozneje spomnil nanje ter se spominjam še sedaj.

Značilna poteza Lerin-Trockijevi vlade je kolosalno zaupanje v same sebe ter bolestenski fanatizem. Iste znake je natančno opaziti med masami, na katere se ta vlasta natašča.

Bilo je le potom brutalne pravice moči, da je ta skupina naroda prišla do diktatorstva, ki ga ima sedaj v rokah, in bliža se ura, ko bo ista skupina uničena vsled prevelikega zaupanja v samo sebe.

Razpust ustavodajnega zbrojanja, ki je bilo izvoljeno od celega ruskega naroda, je skrajno dejanje varanja. To je izzivanje v liec celi deželi.

Treba je pri tem pripomniti, da Rusija ni več to, kar je bila pred štirimi leti.

Res je, da še vedno iste velike razdalje delijo deželi, a narod se je razvil tekom te dobe.

Desetine milijonov vojakov, ki so obiskali vsak kotiček Rusije, ki so opazovali življenske razmere v mirnem in vojnem času, so razkrile narodu dejstva, o katerih preje niti sanjal ni.

Revolucija je dala vsakemu Rusu, mlademu ali staremu, zavest njegovih pravic, njegova lastnega ego, dokim je pripravila propagando političnih delavev v vseh narod do spoznanja pravice do zemlje ter političnih programov različnih strank.

Ker je vedel narod za svojo pravico, da odpošlje svoje olposlanike na rusko ustavodajno zborovanje, se tej pravici gotovo noče odpovedati in iz tega vzroka mislim jaz, da bo zadnji razpad le ojačil nasprostvo cele dežele proti vlasti boljševikov ter s tem še tem bolj zagotovil njih končni poraz.

Razprtja v deželi je prilična le za par ljudi, ki bodo imeli od nje začasne dobičke. Medtem in vsled tega pa trpijo mase ruskega naroda.

Ustavodajno zborovanje je bilo edino upanje Rusije za ustanovljenje stalne vlade, izvoljene od naroda, ki bi napravila mir ter rešila zemljiško vprašanje postavnim potom, soglasno z željami naroda.

Sestava ustavodajnega zborovanja, v katerem je bilo izmed 396 članov le 151 boljševikov proti 244 socijalnim revolucionarjem, je jasno pokazala prevladujoče razpoloženje med narodom.

Uspeh stranke socijalnih revolucionarjev je pripraviti agrarskemu programu voditelja stranke, Černova, prejšnjega poljedelskega ministra pod vladom Kerenskija.

Ta program določa kot svoj temelj princip socijalizacije zemlje, kateri princip se približuje duhu naroda, ki je mnenja, da ni zemlja lastnina nikogar drugega kot — Boga in da je do nje vsak človek upravičen prav na isti način kot je do solnce, zraka in vode.

Na podlagi tega programa naj bi se ne pobiralo nikakih davkov od zemljišč, in zemljo naj se daje prostovsem, ki jo žele obdelovati osebno, ne pa potem najetega dela.

Ni zemlja, katero je treba obdačiti, temveč nje produkte, soglasno z rodovitostjo zemlje, značajem produkton ter podnebjem.

Ta program, katerega je v veliki meri dovršil Čer-

nov, se je objavilo od njega samega na shodu Sovjeta delegatov delavcev in vojakov v poletju preteklega leta in sicer v naslednji obliki:

1. — Zemljo s svojo vsebinjo, to je vodo in gozdovi, se mora staviti izven trgovskih transakcij.

2. — Najvišja pravica razpolaganja z zemljo pripada ljudstvu potom virov demokratične samovlade, prinčenšči z okrajnimi vaščimi Zemstvi do centralne sile naroda.

3. — Izrabljvanje zemlje se mora prepustiti delavne mu poljedelskemu prebivalstvu pod pogojem, da se zajamči narastek industrijskih sil ter razvoj kooperativnega v občinskega obdelovanja zemlje.

4. — Pravico obdelovanja, tako individualnega kot kolektivnega, je treba zajamčiti potom posebnih sodišč na podlagi splošne enakosti pred postavo.

5. — Lokalne razmere, perijode in pogoje obdelovanja naj se določi po organih samovlade, ki je najblžja narodu, pod kontrolo višjih oblasti.

6. — Prenos lastnine od enega delaveva na drugega se uredi potom posebno izvoljenih organov.

Nobenega dvoma ni, da je ta program v obliki kot ga je predstavil Černov, praktično neizvedljiv. Tudi ni nobenega dvoma, da bodo kmečki posestniki zemlje, kakor hitro bodo prišli do razumevanja vsebine takega programa, s katerim se jih hoče oporati njih zemlje, protestirali proti temu. To bo dalo povod za nova notranja nesoglasja.

Klub temu pa v sedanjem času velika večina ruskega kmečkega naroda veruje v ta program in izgnanje njega zastopnikov, katere se je odpeljalo, da vzdržujejo ta program, po kmečko prebivalstvo brez dvoma napolnilo s srdom proti boljševikom.

Boljševiki opravijo svoje negativno stališče proti ustavodajnemu zborovanju s tem, da se je poslance izvolili pod pritiskom "buržuažskega" ministrstva Kerenškija. Jaz sem namenoma navedel besedilo Černovega načrta v namenu, da pokažem neodkritosrčnost te obdelovitev.

Bolj demokratične in bolj radikalne rešitve zemljiskoga vprašanja bi se ne moglo formulirati.

Razpust ustavodajnega zborovanja pa je moral imeti najbolj škodljiv upliv na mednarodni položaj Rusije. V času, ko je dežela dejanski razkosana vsled državljanke vojne, ko preži močan sovražnik v bojnem razpoloženju pri njenih vratih ter razmišlja le o najboljših metodah, kako bi izrabil svojo moč ali s tem, da zaprede Rusijo v svojo mrežo miroljubnih metod ali z nadaljevanjem osvojevanja z orožjem, nima Rusija nobenega predstavitev, s katerim bi sovražnik lahko govoril ali kateremu bi mogli prijatelji Rusije prožiti roko v pomoč.

Jasno je, da tak položaj ne more dolgo vtrajati. Jasno je to nam tukaj, ki opazujemo od daleč agonijo Rusije in jasno je 180,000,000 ruskega naroda, ki je bil vzbujen k prostosti in ki je mučen sedaj od državljanke vojne, uporov in roparskih dejanj.

Izjavljenje ustavodajnega zborovanja kaže že v naprej padač vlade Lenina in Trockija.

Ta dogodek kaže tudi vnaprej prenehanje separatičnih mirovnih pogajanj med Nemčijo in Rusijo.

Mogoč bo proizvedlo to največje dobro.

Bolezni Rusije se je preneslo na Nemčijo ter se je oprijela tudi Avstro-Ogrske.

Bacil internacionilizma, ki se ga je uspešno raztrzilo in gojilo od strani Nemcev v Rusiji, je že pričel podminirati organizem, iz katerega je bil vzrastel in cesarstvo Hohenzollerne in Habsburžanov pričenjajo čutiti razdirajoče učinke teh bacilov.

Vojna se bo končala s padcem zadnjega podpornika militarizma. Avtoritativni glas naroda, ki zahteva jasno ugotovljenje vojnih ciljev, odmeva že po celem svetu.

V pričetku revolucije je zahvalil ruski narod mir — "brez anekcij in vojnih odškodnosti". — Ta princip so vzdrali predstavitelji Amerike in isto zahtevo je bilo čuti iz vrst naših sovražnikov.

Pa naj bo ustavodajno zborovanje razpuščeno. Dalo je že izraza zahtevam naše deželi.

Te zahteve so naslednje:

1. — Da se pridelei zemljo kmetom.

2. — Da se odpošlje delegate na vse vojskojoče se narode s ponudbo, da se sklene splošen mir.

Prvo dejanje Rusije je bilo spraviti v ospredje veliki princip pravice. — Ruski narod se je oprostil samega sebe obdolžbe, da išče separatnega miru.

Razvoj teh velikih principijev je stvar — najblžje bodočnosti.

O tem sem jaz prepričan.

(Grof Ilija Tolstoj v "Evening Mail").

000

Dopisi

000

New York, N. Y. — V nedeljo priredili slovensko pevsko in dramatično društvo "Danica" na Greenpoint 21 Nassau Ave. v Brooklynu svojo predpustno zabavo s petjem in dvema gledališčima.

Danica je pripravljena iz tudi slovenski društvi "Danica" in "Slave". Predstavljajo jih bodoči kmeti.

Cleveland, Ohio. Kot se sliši od starih možakov, ni bilo take sibirske zime že mnogo let ter bo ostala marsikom v spominu v bodoča leta.

Posebno letos je, da poseti tudi letos to zemljo, ki je pričela tudi nekaj novega, namreč mirovni program, katerega sta podala v javnost David Lloyd George Velike Britanije in predsednik Združenih držav Woodrow Wilson. Ljudstvo vsega sveta želi, da se bodo dobiti po vseh čeških in slovenskih naseljih.

Da bo glas naroda imel kaj od meva v pravi urri ter da ne bi bilo prepozno, tedaj na delo, slovenski narod! Ne samo, da se bo štelo nekaj mož od jednot in zvez, to ne pride skoraj v poštev, pač pa volja skupnega naroda. To bi se spopolnilo, da bi članstvo razpravljalo in glasovalo pri svojih društvih o tem. S tem bi se dobile nove moči in finančne za doseganje neprecenljivega, kar bi narodu bila nekega dne utela in mirno svobodno življenje na svoji zemlji.

Torej, rojaki, v boju za demokracijo in doli z avtokracijo!

do tega tako naglo prišlo, ne bi si vsak misil, kakor tudi jaz ne. In danes se mora vsak zaveden ali nezaveden pridružiti armadi sloge, da kot Slovenci gremo skozi ista vrata, kot sta namignila dva gori onenjena slavna moča.

Dne 11. januarja v št. 4 "Cl. Am." je bil dopis s podpisom: "Eden iz tržaške okolice". Na ljubo naj povem G. P., da se strijaj skoraj v splošnem, vendar v nekih odstavkih ne; posebno proti koncu. Namreč glasiti bi se moral: Zato proč s Tevtonom, proč vsak, kateri ima namep potencialno ali ponemčiti. Proč vsak cepljenje od Hrvatov in Srbov; cilj naš naj bo le: v zvezu z njimi; vsak svojo avtonomijo in skupno v eno demokratično državo. O republiki za enkrat ni govor, ker smo prešibki. Zidajmo, pomagajmo delu naših narodov, onkraj luže.

Imamo v Londonu Jugoslovanski odbor, ki deluje v prid Jugoslovani, ter kot se je že čitalo, da imamo izven Avstrije dobroznanega boritelja za Slovenstvo dr. Gustava Gregorina iz Trsta in tudi nekaj drugih rodoljubov. Čudno, da ne pride iskra njihovih misli več v Ameriko, posebno, da bi siščali glas zastopnika tržaških Slovenov in okolice. Komentari k temu: Jaz nisem, da bi delo naših pisateljev in pesnikov utonilo kar naenkrat, pač pa da bi v svoji avtonomiji narod se razvijal po svoje.

Danec se lahko reče, da mirovni program Amerike in Anglie je skoraj popolna znaga demokracije nad avtokracijo. In brez skrbi se lahko vsak zavzema za iste ideale, kateri nam pripadajo ali potom S. R. Z., ali pa potom S. N. Z., samo da ne bi siščili v staro dobo nazaj, v dobo stare šare. Sedaj pa se moramo obrnati po družu časa, kot se danes ljudstvo obraže v nek notek nekdaj.

Potrdim še enkrat, da v resnici je bil boritelj dr. Gustav Gregorin iz Trsta in na Primorskem za Slovenstvo, ne morem pa njezovega dela sečaj hvaliti, ker ne znam drugo, kot da je izven Avstrije. Zato pa sem se ga držal opomniti z namigo, da bi siščali v resnici glas moča o našem bočnem življenju in splošnem razvoju.

Akoravno smo mali po številu, znali bi šele potem, ko bi imeli v rokah, kaj je v resnici zemlja Slovenija s svojim Trstom, z vratimi srednje Evrope. Po naravi sami lahko rečemo, da ima slovenski narod pravico do iste zemlje, katera dela danes velike preglednice nekdanim monarhistom in do katere niso opravljeni. Ako bi imeli danes kakšen vadljivi za to, kar je naše, zakričimo vsi kot en mož: Ne več dalje; zadosti je trpljenja in mučenja! Apostolji stare zaveze obrniti bi se moral po duhu novega časa, da bo narod užival sad pravičnosti na svoji zemlji.

Slisalo se je: Toliko in toliko nas je za našo stvar. Vprašanje pa nastane: Kaj imamo svetu pokazati? Ozrimo se na brate Čehoslovake! Bil sem pričajoč na njih bazaru lanskoga leta. Posledno sem vrzel oko tja, kjer so se vpičevali v zlato knjigo. Jaz sem se začudil njih požrtvovanja. Skupna svota istega bazara je znesla 35 tisoč dolarjev. Ako se računa po stroški, bilo je čez 30 tisoč dolarjev dobička. Z isto uspešnostjo so delovali po vseh čeških in slovenskih

GLASILLO JUGOSLOVANSKE KATOLIŠKE JEDNOTE

Ustanovljena leta 1896.

Glavni urad v ELY, MINN.

Inkorporirana leta 1900.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: MIHAEL ROVANŠEK, Box 251, Conemaugh, Pa.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106 Pearl Ave., Lorain, Ohio.

Tajnik: JOSEPH PISHLER, Ely, Minn.

Biagajnik neizplačanih smrtnin: LOUIS COSTELLO, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. JOS. V. GRAHEK, 843 E. Ohio St., N. E. Pittsburgh, Pa.

NADZORNIKI:

JOHN GOUŽE, Ely, Minn.

ANTHONY MOTZ, 9641 Ave. "M" So. Chicago, Ill.

IVAN VAROGA, 5126 Natrona Alley, Pittsburgh, Pa.

POROTNINI:

GREGOR J. PORENTA, Box 176, Black Diamond, Wash.

LEONARD SLABODNIK, Ely, Minn., Box 480.

JOHN RUPNIK, S. R. Box 24, Export, Pa.

PRAVNI ODBOR:

JOSEPH PLAUTZ, Jr., 432 — 7th St., Calumet, Mich.

JOHN MOVERN, 624 — 2nd Ave., W. Duluth, Minn.

MATT. POGORELC, 7 W. Madison St., Room 605, Chicago, Ill.

ZDRAVEVALNI ODBOR:

RUDOLF PERDAN, 6024 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, Ohio.

FRANK ŠKRABEC, Stk. Yds. Station RFD, Box 17, Denver, Colo.

FRANK KOCHEVAR, Bix 386, Gilbert, Minn.

Vsi dopisi, tikajoči se urednih zadev, kakor tudi denarne pošiljatve, naj se pošljejo na glavnega tajnika Jednote, vse pritožbe pa na predsednika porotnega odbora.

Na osebna ali neuredna pisma od strani članov se ne bode oziralo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

Se priporoča vsem Jugoslovanom za obilen pristop.

Jednota posluje po "National Fraternal Congress" lestevici.

V blagani ima nad četrto miljono dolarjev; bolniških podpor, poškodb in smrtnin je že izplačala do 1,300,000.00 dolarjev.

Bolniška podpora je centralizirana, vsak opravičen bolnik si je svest da dobri podporo, kadar jo potrebuje.

Društva Jednote se nahajajo po več naprednih slovenskih naselbinah, tam, kjer jih še ni, priporočamo ustanovitev novih; društvo se lahko ustanovi z 8 člani ali članicami.

Za nadaljnja pojasnila se je obrniti na glavnega tajnika.

Iz uredništva Glasila J. S. K. J.

—ooo—

V novem letu se mora delovanje za našo slavno Jugoslovensko Katoliško Jednoto obnoviti in pospešiti.

Ne rečemo, da ni bilo v prejšnjem letu napredka, toda vsakdo ve, da bi ga bila lahko veliko več in s to zavestjo v sreču je treba na novo težavno delo.

Ako delujejo vsi člani kot en mož, mora biti končni uspeh zagotovljen.

Med glavnim uradom, društvenimi uradniki, vesoljnim članstvom in Glasilom mora biti trdna vez.

To je pogoj napredka in končnega uspeha.

Na tem mestu se nam zdi potrebno ponovno pojasnitati stvar, ki je bila že tolkokrat pojasnjena.

Zadeva se tiče Glasila, — oziroma razmerja med Glasilom in dnevnikom Glas Naroda.

Naročnina za Glas Naroda stane za celo leto \$3.50, za pol leta dva dolarja, za četrto leta pa en dolar.

Glasilo stane 50 centov na leto za vsakega člana J. S. K. Jednote. Ako se vpošteva sedanje draginjo papirja, delavskih moči in vseh drugih potrebščin, je ta svota silno malenkostna.

Člani, ki so naročeni na dnevnik, plačajo za Glas Naroda tri dolarje, 50 centov pa morajo plačati Jednoti za Glasilo. Iz glavnega urada J. S. K. Jednote dobimo mi skupno svoto za vse člane, ki so obenem tudi naročniki Glasila.

Da olajšamo stvar sebi in članom, smo pooblastili društvene tajnike kot naše zastopnike ter jim dovolili, kot našim zastopnikom, popust pri pobiranju naročnine na dnevnik.

Vsak tajnik ima od novih naročnikov 50 odstotkov, od starih pa 25 odstotkov zaslužka.

Najboljše je, da ima vsak tajnik poseben zapisnik vseh članov in poleg vsakega imena naj ima zapisano, če je dotičnik naročnik dnevnika ali ne.

One, ki še niso naročniki, naj skušajo pridobiti zase in trud mu bo plačan.

Vsak tajnik naj pošlje meseca januarja natančen imenik članov z naslovi vred na glavni urad in poleg vsakega imena naj pripomni, če je dotičnik naročnik Glas Naroda ali ne.

Obenem pa naj pošilja na posebni poli, ki bi služila samo za Glasilo, vse premembre naslov ter imena vseh pristopih, odstopih, prestopih ali črtanih članov. Te pole naj bi poslal potem glvani urad nam in na ta način bi se izognili lahko vsem napakam.

Uredništvo.

Mi prav dobro razumemo tvoj obup, Slovenija!

Ko jokaš za svojimi najboljšimi, ti skušajo tvoji najboljši brisati solze...

Dopis.

Farrell, Pa.

Društvo sv. Antonia št. 108 JSKJ. v Youngstownu, Ohio, je sklenilo, da priredi dne 9. februarja v Slovenskem Domu v Girardu, O., društveno veselico. Vstopnina za moške je 50¢, dame so vstopnine prostne. Vabimo vse rojake in rojakinje iz Youngstown, Struthers, Girard, Niles, Warren, Ohio, in Farrell, Pa., da nas omenjeni večer obiščete. Rojaki, to je naša prva veselica v zadnjih štirih letih. Pridite vse, ki delate po sest dni na teden, ter si privoščite majhno veselje vsaj v soboto zvezcer. Pridite in pozabite na nekliko caso svoje gorje in trpljenje. Napravili bomo prave kranjske klobase, ki bodo vsakemu dobro teknilo. Komur pa klobase ne ugašajo, se bo lahko nasiliti z glijščem. Tudi mnogo drugega bo v izobilju. Pridite družinski očete s svojimi družinami, pridite pa tudi samski fantje in pripeljite s seboj svoje izvoljenke. To je vsi na veselico!

V zadnjih številki "Ave Marije" se nekdo začetava v društvo sv. Barbare, ki se je združilo s SDPZ, o kateri pravi, da ni imela denarja in da je zaradi tega bila prisiljena združiti se. Organizacija je pod nadzorstvom vlade in je smela poslovati, zato je dokaz, da je bila zmožna izplačiti. Nikar se ne pritožuje in ne jokajte, ako se ni tako zgodilo, kakor ste sami želeli. Jokate, ker se sv. Barbara ni združila s KSKJ. Mi delavci se ne brigamo za to, ali je jednota ali zveza katoliška ali protikatoliška. Nam je poglavita stvar, da je podpora, da nam plača, kadar smo vredni plačila. V društvinu smo, da se zavarujemo za vsako nesrečo in boleznen. Bolje pa bi bilo, da bi se združili vse naše podporne organizacije in naj bi opustile vsako barvo. Vemo, da je v združenju moč in počivaljamo to združenje. Želimu, da bi nas posnela vsa slovenska društva v Ameriki, ne glede na to, kateri organizaciji pripadajo. Ne jokajte, ako se združimo. S tem sta pokazali, da niste za združenje naroda, temveč za razdor. Čemu nas cepiti, ko smo že tako preveč razcepljeni! Ne moremo biti vsi v vašem taboru. Pustite svobodo vsaj v podpornih društvih. Nič nimamo proti temu, kaj gre, kdo hoče, v cerkev. Tam se lahko shajajo oni, ki jim je kaj na tem leževa. V našem zunanjem življenju pa naj nas vsakdo pusti v miru. Dajte nam pomoč v potrebi, bolezni in našim družinam pomagajte in izplačajte našo surartino; kaj pa delamo v privatnem življenju, naj vas ne briča. Zato kličem vsem rojakom: združimo se, pa če tudi nekaterim posameznikom, ki iščejo lastnih koristi, ni prav!

Bojite se za JSKJ., da bi se nam pridružili. Da, kar nas je članov, moramo glasovati za to, da se združimo. Le ako se združimo, nam je obstoj zagotovljen. Pridružimo se tja, kjer sta se združili sv. Barbara in Slov. Del. Podp. Zveza. Kjer je moč, tam je zmaga. Nekateri se tegova boje, toda za to se ne smemo brigati. Nam je vseeno, naj bo katoliška, ali pa ne. Slovenskim duhovnem je samo to čez glavo, ker nimajo pri jednotah več nobenih pravic. Pred zadnjim konvencijo se je mnogo pisalo za izpremembo imena JSKJ. Dolgovzeli članki so razpravljalni o tem vprašaju. In ko je konvencija minula, so "gospodje" tulili: še smo katoliški! Jaz sam sem glasoval, da ime ostane, dasiravno sem proti imenu "katoliška". Proti izpremembi pa sem glasoval iz tehtnih vzrokov, kajti vedel sem, da je prememba imena združena z velikimi stroški; poglaviti vzrok pa je bila, ker vem, da se bo jednota najkasneje v petih letih združila z drugimi organizacijami. Za tako kratko dobo pa bi bilo brezmiseln preminjati ime, ker bi po nepotrebni metalni proči na težkih prisluženih denarjih. In katali so na nas ter kričati: Glejte nasprotne naše vere, kako so prepadi in pravična stvar je zmaga! Naša društva se ni želelo uklopiti (Nadaljevanje na 4. strani).

MESEČNI PREGLED MED DRUŠTVI IN JEDNOTE.

za mesec december 1917.

	1.	248.88	128.60	4.42	22.10	1.00	405.00	61.00	61.00
2.	230.59	165.70	4.54	22.70	0.25	423.78	44.00	44.00	44.00
3.	97.22	60.05	1.96	9.80	1.00	0.25	170.28	14.00	14.00
4.	66.37	47.60	1.46	7.30			122.83		
5.	61.35	38.15	1.14	5.70	1.00		107.34		
6.	36.12	36.55	0.86	4.30			77.83	500.00	
7.	270.74	149.50	5.16	25.80	2.00	1.50	454.70	389.00	389.00
8.	46.23	23.80	0.86	4.30			75.19	92.00	92.00
9.	83.11	57.70	1.84	9.20			151.85		
10.	94.67	76.00	2.20	11.00		0.50	184.37		
11.	44.91	22.10	0.84	4.20			72.05		
12.	101.86	58.65	1.98	9.90	1.00		173.39	59.00	59.00
13.	124.97	111.30	3.04	15.20	2.00	4.50	261.01	107.00	107.00
14.	21.92	12.75	0.32	1.60			36.59	58.00	58.00
15.	249.55	154.70	5.16	25.80			435.21	95.66	95.66
16.	141.12	94.50	2.78	13.90		2.70	255.00	52.33	52.33
17.	98.49	64.10	1.94	9.70	4.00	0.25	173.48	1000.00	1036.00
18.	103.96	61.95	2.06	10.30			178.27	36.00	36.00
19.	131.43	58.65	2.06	10.30			202.44	99.00	99.00
20.	173.24	110.55	3.26	16.30			303.35	48.00	48.00
21.	86.36	52.60	1.68	8.40			149.04	1000.00	1038.00
22.	51.97	45.05	1.08	5.40			103.50	69.00	69.00
23.	33.53	18.60	0.50	2.50			55.13	8.00	8.00
24.	95.13	56.00	2.00	10.00	1.00		164.13	15.00	15.00
25.	225.49	143.55	4.20	21.00	0.25		394.49	38.00	38.00

Nemčija in nje delovanje v Avstriji z ozirom na Ameriko.

Spisal bivši ameriški poštanik na Dunaju, Penfield.

(Nadaljevanje).

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on Jan. 24, 1913, as required by the Act of October 6, 1917.

V bolj provincialnem časopisu, posebno v onih delih Češke, ki so nemški, nadalje v ogrskih mestih, posebno v onih, ki meje na Rumunijo, so izdajali posebne brzjavke, v katerih so obveščali načadni narod, da so bili njega možje in sinovi umorjeni od ruskih pušk in kanonov, ki so streljali z ameriško municijo. Vse to je kaže, da se je tozadnejše vesti skovalo naravnost v Nemčiji. Noben list na Dunaju, v Budimpešti ali Pragi ni bil tako podel, da bi pričel teke izjave.

Od tedaj naprej pa je postal jasno, da je bila avstrijskim listom ukazana proti-ameriška propaganda in vse to se je vršilo očitno brez sodelovanja avstro-ogrskih vlade ali brez oficijelne vesti glede to propagande.

Vsi tega je prav utemeljena domnevna, da se je sistematično propagando proti neutralni Ameriki zasnovalo v nemškem poslaništvu in sicer s pomočjo posebnih agentov, ki niso imeli nobenega odprtika stika z berlinsko vlado.

Ali ni imela Avstrija časnikarske cenzure?

Svedena jo je imela in sicer v najstrožjem pomenu te besede, — cenzuro, ki je bila tako drastična, da je bil vsak časopis le dnevno navajanje vojnih poročil, katera se je smatrala primernim, da se jih predstavlja, avstrijskemu občinstvu. Ko je bila vstrijska armada pogana iz Belgrada, po desetih dneh okupacije srbskega glavnega mesta se je to pomenljivo dejstvo razkrilo podaniku Francu Jožefu v brzjavki obsegajoči šest vrst in sicer en temen poznej kot se je umikajo izvršilo. Obenem pa so opisali dogodek naivno kot umikanje iz strategičnih razlogov.

Cenzorstvo se je poverilo ministrstvu za zunanje zadeve in izvedli so ga funkcionarji z Ballplaza.

Treba je bilo celo vrsto vprašanj na barona Buriana, predno je ta vstni minister priznal, da je namen kontrole časopisa dosti obsežen za opravičevanje mojega domnevanja, da se dela njegovo vlado odgovorno za vsako vrsto, ki izide v listih.

Par mesecev po tem, ko sem izvedel to pritrjenje, se je časopis nekoliko izboljšalo glede svojega stalnega napravn Združenim državam in sempatam je bilo videti presenetljivo bela mesta v dunajskih časopisih, iz katerih se je črtalo neprimerina in žaljiva ugotovljena.

Konečno pa je prišlo ozivljitev delavnosti od strani propagandistov in v tej kampanji se je izbralo za cilj napadov prav posebno predsednika Wilsona.

V nedeljskih izdajah enega najbolj važnih dunajskih dnevnikov je izhajala prav za nič kolona z napadi na predsednika, kateri napadi so bili pisani s persosom, pomočenim v vitriol. V teh tiradah se je izjavljalo, da je Mr. Wilson nevaren demagog, obeseden od sklepa, da potegne mirljubno Ameriko v vojno z Nemčijo. Žargon tega ostudnega članka, v katerem se je ugotavljalo, da "je Mr. Wilson najboljši predsednik, kar jih je kedaj imela Anglija v Beli hiši", kaže, da ni bil pisec brez izkušenosti v Ameriki in da se je moral muditi tukaj.

Ta napad je bil tako zloben, da sem bil prepričan, da bom hitro čel glas do zunanjega ministrstva. V resnici je zgodil zjutraj drugega dne prišel na poslanstvo zaupnik barona Buriana, da je izraza globokemu obžalovanju vlade obenem z zagotovilom, da se ne bo ponovilo takih žaljenj od strani dotedne publikacije, koje urednika se je ostro posvarilo. Odposlanec Buriana je rekel: — Nekateri teh urednikov vlečejo cenzorja za nos ter krijo svoje obljube, dame ministru.

Nobenega boljšega dokaza ni bilo treba, da je bilo veliko listov v cesarstvu France Jožefa orodje Berlina in da je bilo delovanje tega kačjega kovarstva prav tako pozitivno kot menjava letnih časov. —

Par dni po tem opravičilnem, ki je ob vsaki priliki povdarjal svoje dobro razmerje do Washingtona, sem imel prliko naprositi Buriana za novo definicijo namena vladne cenzure javnih izjav.

V prvi vrsti ima cenzura namen, — je rekel, — kontrolirati vse vojne novice, ki bi lahko neugodno uplivale na javno mnenje ter v splošnem nadzorovati izjave, tikače se razmerja Avstro-Ogrske do ostalega sveta. Mi ne moremo prepričiti objavljanja brzjavk, ki prihaja iz priznanih agentur v drugih deželah ali popravljati uredniške argumente, ki so primerni ter ne preveč ostri. — Kot ponavadi me je minister pozval, naj še nadalje pospešujem dobro razmerje, ki obstaja med Washingtonom in Dunajem. Ko sem odrhjal iz ministrstva za zunanje zadeve, mi je neki uradnik zaščetal, da se je ravnokar izvršil velik preobrat v cenzurnem uradu in da bo imel ta preobrat velik učinek na stališču avstrijskih listov glede Amerike ter predsednika Wilsona.

Medtem pa so bili vsi dnevniki polni brzjavk, v katerih se je nadrobno naštevalo ogromne posiljative municeje iz Združenih držav ter v roki sovražnikov centralnih zaveznikov, o dopolniljavi ceilih brodovij, hitrih torpednih čolnov-rušilev, zgrajenih v Združenih državah, vendar pa baje v Canadi ter o drugih stvari, s katerimi se je hotelo dokazati čitateljem, da je neutralnost strica Sama le na videz.

Ta enostranska ugotavljanja je cenzor vedno pasiral, kajti prihajala so iz časnikarskih agentur priznane solidnosti. Vsak, ki je imel le trehce znanja, je vedel, da so prihajala ta "poštena" poročila iz notoričnega Wolffsovega urada v Berlinu, ki je znano orodje nemškega zmanjšega urada.

Med brzjavke Wolffs so bile pomešane brzjavke, ki so bile na enak način školične ter prihajale iz Amsterdama, Ženeve ali Stockholma in sicer iz agentur, ki so bile zvezane z Wolffom ter vse širile proti-ameriško propagando.

Iza groznega uničenja "Lusitanije" ni bila objavljena niti ena vrsta, ki bi bila prijazna Združenim državam in vse to je dokazovalo brezmočno poštene Bariana, da vzdrži prijateljsko razmerje med obema državama.

Navesti moram dogodek iz časovnega reda, ki kaže, na kak način se je same sovražstvo spravljalo v duše gotovih Dunajčanov. V namenu, da se oznanji neko preidevitev v vojne dohodnele namene, se je vse mrtve zidove v glavnem mestu posulo z letaki v različnih barvah, ki so kazali štiri junaka vojake centralnih zaveznikov, obdane od vseh strani od drhal vojakov v uniformah-desetih ali dvajsetih zavezniških držav. Glavni med temi nasprotniki tevtoniske kombinacije je bil italijanski vojak ter nadalje slika strica Sama, ki deli veseljega lica municio med zavezničke. Stene zavoda Theresianum, ki se nahaja nasproti ameriškega poslaništva, so bile vse počne teh plakatov kot namenoma. Vsako okno poslanstva je zrlo na te žalčeve plakate, katerim so bili mogoče učebati, kajti najti jih je bilo po celem Dunaju in v vseh predmestjih. Italija se takrat še ni nahajala v vojni ter je takrat Avstrija spravila v gibanje nebo in pekel, da prepreči vstop Italije v konflikt.

Poi ur po nalepljenju žalčevih plakatov sem videl avtomobil italijanskega poslanika, kako je vozil v smeri proti zagonjujušemu ministrstvu ter vedel, da bo Dneva d'Avara kmalu pojasnil položaj barona Buriana.

Naslednjega dne je bilo veliko ljudi zaposlenih s tem, da so lepili bele pole preko figur na plakatih, ki sta predstavljali dve sili, takrat še ne v vojni z Avstrijo, dočim je bilo razmerje z Italijo že precej napeto.

Par dni pred dotično vrnino veslico se je oglašil pri meni komite, ki je povabil mene in mojo ženo, naj "pomagam" pri otvorjenju veselice, obenem s članji cesarske družine ter onimi visoke dunajske družbe. Seveda sem to sodelovanje odklonil pod pretvezo najnega uradnega dela ter nisem hotel niti kupiti cel šop tiketov, e katerih so moji obiskovalci domnevali, da jih bom z veseljem sprejet. —

Resnica je, da so številni Dunajčani bolj bedasti kot pa hudobni. Če bi javno mnenje ne bilo zastrupljeno od izjav Wolffsovega urada, bi bila stvar seveda drugačna.

V dunajskih listih so izšli pogostog članiki prejšnjega ameriškega konzula-rengat v Monakovem, Gaffney-a, katere članke se je natisnilo z velikim šumom v katerih se je hotelo dokazati, da se je Amerika odstranila s poti poštevne neutralnosti. Od časa do časa so tudi prihajale v liste izjavne nekoga prejšnjega profesorja na Columbia vsečišču, živečega tedaj istotko v Monakovem. Lahko je domnevati, da so našli vsi ti zlate članiki svojo pot v Avstrijo potom propaganadnega urada v Berlinu.

Z velikanskim užitkom je dunajška "Neue Freie Presse" prileila prihodčevati članke, pisane v Berlinu od nekega pustolova Stanhope, ki se je izdal za ameriškega žurnalista. V prvem članku se je skušalo dokazati, da je tajnik Lansing zakoten odvetnik srednjih zmožnosti, katerega si je izbral predsednik Wilson, da stori vse na njegov ukaz.

Dopis.

(Nadaljevanje s 3. strani.)

Bratje, ne poslušajte onih, ki so vam možje pesek v oči in vam pretijo, da boste "ferdamani" aki jih ne poslušamo. Bratje, vše geslo na bo: v. 1. 1918 v združenju! Delujemo vse na to, da se združimo s sv. Barbaro in SDPZ.

Bratje, ne poslušajte onih, ki so vam možje pesek v oči in vam pretijo, da boste "ferdamani" aki jih ne poslušamo. Bratje, vše geslo na bo: v. 1. 1918 v združenju! Delujemo vse na to, da se združimo s sv. Barbaro in SDPZ. Delujemo na to, kot delavci, ki si z želji služimo svoj kruh, delujmo za združenje, kajti pomagali bomo sami sebi, ker stroški bodo mnogo manjši. Vero proč od organizacij in združenja. Ne poslušajmo onih, ki hočejo naši jednoti vse drugo, samo napredka ne. Družimo se in pod tem gesлом konsolidirajmo naprej.

Vsem bratom in sestram pozdrav. Frank Kramar.

Nekaj o združenju slovenskih podpor. organizacij v Ameriki.

Frank Kramar.

Društvo sv. Marije Pomagaj št. 6 JSKJ. v Lorainu, Ohio, je na svoji redni mesečni seji dne 20. januarja vzel v pretres in inicativni predlog društva sv. Janeza Krstnika št. 37 JSKJ. in društva sv. Jurija št. 61 JSKJ.

Članstvo društva sv. Marije Pomagaj št. 6 se popolnoma strinja s predlogom ter istega odobrava, ker članji društva sv. Marije Pomagaj uvidevamo, da je predlog popolnoma pravilno sestavljen, zato je bil soglasno sprejet.

Članstvo društva sv. Marije Pomagaj št. 6 prizna, da je združenje prekoristna ideja. Če le malo ponismimo, lahko pridevo do prepiranja, da je združenje eno najlepših del, kar si jih more človek misli.

Drugace vidimo, da bi se bližal polom ne samo pri eni, nego prej ali slej pri vseh slovenskih organizacijah.

Kakor razvidimo, članstvo se stara. Čim starejše je, tem bolj je podprtveno razum bolezni ter tudi snrt se bo nasebil med namimi. To bo seveda udarec za blagajne organizacije; izdatki bi načratali, steklo članov bi se manjšalo. Mladi člani bi odstopali ter pristopali k drugim organizacijam, katere bi bile eneje. Združenje je torej pot do napredka.

Pomislimo na število konvenicij, krajevne in glavne odbore, tiskovine in upravne knjige, glasila in stroški. Kateri se je vrsila dne 13. januarja 1918, da se podpira predlog društva sv. Janeza Krstnika št. 37 v Clevelandu, Ohio, kateri je bil stavljena za združitev z drugimi slovenskimi organizacijami v Združenih državah, ker izprevidimo, da edini pod tem pogojem nam je obstoj in napredek zagotovljen v bodoči.

Tudi apeliramo na vse druga društva, da se tudi ona oglašijo ter podpirajo to preleplo in za vse koristno idejo, da se čim prej tem bolje uresniči.

V to sledi naši podpisi:

Oni žalostni jutri.

Ako se zjutraj truden z trdini nogami, rokami in maticami vstanete, peče in bode vas v krizu, glava vas boli ali trpite na želodcu ali ledčah, ste slabli ali nimate volje iti na delo, ne mislite, da morate v takem stanju vedno ostati.

JUVITO TABLETE sestavljene iz čistih in celega sestava nabranih zdravilnih rastlin, vam bodo hitro pomagale in vam vrnile zdravje in moč.

Berite, kaj piše naš rojak PETAR DILLMAN, OPAL, WYO o tem čudotvornem zdravilu:

"Poslalte mi dve skatljki JUVITO TABLET, ker mi je prva skatljka zelo mnogo pomagala in jaz se vam srčno zahvaljujem na tem izvrstnem zdravilu in ga celebrati svetu priporočam".

Eno skatljko JUVITO TABLET za 1 dolar — zavarovano 10c. več kamorkoli pošte JUVITO LABORATORY, NEW HILL BRANCH 5, PITTSBURGH, PA.

POZOR: Radi poslušajte vzorec zaston.

Naznanilo.

Društvo sv. Alojzija št. 19 v S. Lorainu, Ohio, je na zadnji glavnini seji 16. decembra izvolilo sledenči odbor za leto 1918:

Predsednik Alojzij Balant, 1777 E. 29. St.; podpredsednik Štefan Jug, 1685 E. 29. St.; tajnik John Vidmar, 1689 E. 32. St.; II. tajnik Anton Zaler, 1719 E. 29. St.; blagajnik John Zore, 1657 E. 31. St. Vsi v Lorainu, Ohio.

Obenem pa tudi opozarjam člane, ako kdo ne dobiva glasila, da bi bila kakšna pomota, naj se oglasí pri tajniku, se mu draga volje popravi. John Vidmar, tajnik.

Dr. LORENZ.

Jas sem edini slovensko govoreči špecialist moških bolezni v Pittsburghu, Pa.

Uradne ure: dnevno od 9. do 12. dobera do 8. ure zvečer. V petek in sobot od 9. dobera do 2. popol.

V nedeljo od 10. do 2. popol.

DR. LORENZ, špecialist moških bolezni, 644 Penn Ave. II. nadst. na ulice, Pittsburgh, Pa.

(Pečat.)

"Može in žene, ni treba se rezati in ne potrebuje passa".

Kapitan Collings je proučil sam svoje telo in slednje je iznašel način, po katerem je postal zdrav, močan in srečen človek.

Vsakdo se more poslužiti tega načina, ki je cisto pristop, lahek, zanesljiv in brez stroškov. Vsakdo s klio bi moral imeti Collingsovo knjigo ki mu pove, kako se more ozdraviti, kako se more vsakdo poslužiti načina v svojem stanovanju brez kakih težav. Knjiga je v zdravju se poslužuje ZASTON. Vsa se posluje vsakega člana, kateremu je izpolnjen in odpovedan.

KUPON NA KNIJO O KILI IN ZDRAVILO BREZPLAČNO.

Kapitan W. A. Collings, (Inc.) box 125 B, Waterford, N. Y.

Prosim pošljite mi Vaš BREZPLAČNO zdravilo proti kili ter knjigo brez kakih obveznosti od moje strani.

Naslov

Iz zakladniškega urada.

W.S.S.
WAR SAVINGS STAMPS
ISSUED BY THE<br

Margarita Gautier

Spisal Aleksander Dumas (Sin).

Poleg tega, da je bilo treba že ležala sva dolgo časa na trati radi vojvoda, da je Prudence spremnila Margerito, je bila ta res kakor ustvarjena za telete. S svojo velino veselostjo in včim speti se je žalo bilu niti za hip dolgega časa in vrhu tega je bila pravi mojster v naročevanju jaje, črešnje, mleka, sploh vsega, kar spada k tradičnemu obedu, če gre v pariski okolici.

Treba je bilo samo še dočekati, da hočete imeti pravi pravati izlet? je vprašala.

— Da.

— Prav, potem vemo v Bougival, v gostilno "Pri zarji", kde Arnould.

Poldruge uro pozneje smo bili pri tej vdovi Arnould.

All poznate morda to gostilno, jež teden hotel, ob nedeljah bez učna. V vrtu, ki leži v višini prvega nadstropja, uživa človek res krasen ragged. Na levu zapira obzirje vodovod Marly, na desni se vrti dalač tja tisočar griljev in reka, ki bi rkel, da tu niti ne teče, se vije kakor belkast pas med Giblousko planjavo in otokom Croisy in nad njim trepetajo neprstano visoki topoli ter šumijoči tamarizci veke.

Daleč v ozadju se helijo v vescem solinem male hišice z rdečimi strehami ter kipe v zrak razne tovarne, ki so v tej daljavi že izgubile svoje trdo in tremo lice; in vse to skupaj dela ta svet neškonočno lep.

In tam spodaj Pariz kakor v megi.

Prudence je goverila prav, tu je bila res že dežela in obed je bil izhoren.

Ne pripovedujem vsega tega, da bi se s tem skazoval Prudencu hvaličnemu, ampak ker je Bougival res kraj, da bi si ga človek ne mogel izmisliči lepičega. Mnogo sem potoval v vidi sem mnogo večjega, a nenesas ljubkejšega nego to košček božje zemlje.

Gospa Arnould nam je ponudila svoj čoln, kar sta Margerita in Prudence sprejeli z navdušenjem.

Vedno se trdi, da spadata ljubezen in narava skupaj. In res: ni se ne poda ljubljenu bitju lepe nego modrina neba, vonj in pestrost evetlie ter vsa ta blesteča samota. Ivid in gozdov. Naj človek ljubi se tako silno, naj bode njegovo zupanje še tako iskreno, naj mu jamči preteklost še tako vodočnost, vedno je več ali manj ljubljeno bitje, ki ste mu posvetili vso svojo dušo, od ostalega sveta. Zdi se vam, kakor da izgubili na svojem vonju, na svojem povistvu sredi ljudi ter stvari, in naj bo še tako bladno proti vsemu, kar je obdaja. Jaz sem to tem svojem najnovijem načertu.

Nato sem zapustili ta kraj in govorili celo pot nazaj v Pariz o tem svojem najnovijem načrtu. Ves čas sem držal Margeritino roko v svojih rokah. In ko smo do spoli domov, sem čutil, da se mi njen predlog glede vojvoda že ne zdi tako grozen kot prej...

XVII.

Drugo jutro me je odslovila Margerita že na vse zgodaj, če da pride danes vojvoda prej kakor običajno, a obljubila mi je, da mi piše, ko odide, kdaj naj primeti zvečer.

In res sem prejel teh par besedi:

Armand!

Danes grem z vojvodom v Bougival; ob devetih zvečer me čakaj pri Prudene.

Margerita.

Ob tej uri se je bila res že vrnila in prisla k Prudenci pome.

— Vse v redu! je vskliknila.

— Hija najeta! je vprašala Prudene.

— Da; bil je takoj pripravljen.

Nisem poznal moža, a sramoval sem se vseeno, da ga varam na tak način.

— Toda to še ni vse! je nadaljevala Margerita.

— Kaj imate še?

— Tudi Armando sem spravila pod streho.

— V isti hiši se je zasmehala Prudene.

Severov zdravila vredno je zdravje v družinah.

Zima je tukaj

Ici rada dona kašelj, prehled in hribo, ali influenco. Ne pripusite, da bi se vas kašelj trdno prijet; vstavite ga takoj, da se na ta način izognete komplikaciji, ali posledici kašlja. Vzemite

Severa's Balsam for Lungs

(Severov Balzam za pljuča), in kmalu se boste preprijeti, da je balzam zelo prijet, dravilo, s katerim se zdravi kašlji, hribovost in vnetje v sapniku. To se zdravilo prizoreči otrokom i odraslim. Na vsaki steklenici je natanko navodilo o uporabi.

Cena 25c in 50c v lekarinah.

All imate že Severov Slovenski almanah (koledar) za leto 1918?

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

— Ne, amapak "Pri zarji" kjer sva z vojvodom občovala. Medtem, ko je užival on razgled, sem vprašala gospo Arnould, — saj se kljče tako, kaj ne? — ali ima kako primerno stanovanje. In ravno prav: salon, predsoba in spalnica. Mislim, da je vse, česar je treba. Šestdeset frankov na mesec. In oprema, da bi morez zaseliči vsak hišoponder vriskati. Tako sem vzel vse skupaj v način. Ali sem ti vstregla?

Planil sem k njej in jo burno objel.

— To bo nebesko! Ti dobis majhen ključ od zadnjih vrat, vojvodu pa sem obljubila ključ od ograje; menada ga pa ne vzame, ker bo prihajal vedno le čez dan in ga ne bo rabil. Zdi se mi, da je navdušen za to mojo idejo,

— Kje? je vprašala Prudence.

— Tam spodaj! je pokazala Margerita s prstom.

— At divno! Ali vam ugaja?

— Zelo.

— Dobro! Recite vojvodu, naj ker pride takoj za nekaj časa iz jo vzame za vas in najem. Prav Pariza proč, mi bo imel ta čas mir

gotovo vam ne odreže. Če hočete, pred svojci. A vprašal me je venadar, kako sem se mogla jaz, ki tam.

Margerita me je pogledala, kaj ko ljubim Pariz, zapreti v to samoto. No, odgovorila sem mu, da radi bolhenosti in ker čutim potrebo po poščitki. Zdi se mi, da mi verjamem vseeno le na pol. Ta ubočina je rez pozne res vedno le ali to ali ono; zdaj mi verjamem vse kar na slepo, zdaj zopet nještar. In tako, ljubi moj Armand, bo treba velike previdnosti, kajti tam spodaj mi gotovo obkrizi z volumni. Hm, saj ni dovolj, da mi plača ono hišo, poravnati mora tudi vse moje dolgove, in žalibog iman več nego enega. Kaj se ti zdi?

— Odgovori! Ali ti ugaja vse to?

— Da, sem odgovoril, trudeč se, da bi zamoril v sebi pomisleke, ki mi jih je vzbujalo pogostoma tako življenje.

— Ogledala sva si hišeo od vseh strani, in rečem ti, da bo krasno. Vojvoda se je zanimal res za vse. A, dragi moj, je vskliknila ta nora stvar in me poljubila, ti imas srečo! Našel si miljonarja, ki postilja tvojo posteljico.

— In kdaj se preselite tja? je vprašala Prudence.

— Kakor hitro mogoče!

— In vzmete s seboj tudi svoj voz in svoje konje?

— Vsi hišo vzamem s seboj. Za časa moje odstotnosti pa boste vi skrbeli, da bo moje stanovanje v redu.

(Dalje prihodnjih).

Rheumatizem

Zelo dobro domače zdravilo od nekoga, ki ima želi pomagati vesomku bolniku. Ne pošljite denar, temveč svoj naslov.

Mark II. JAKOBIN iz SLOVENIJE.

po dolgem groznom trpljenju aposnal kako straten novznamen človeški arcti revmatizem in teži do vredno več, kak se oszdravi. Citajte kaj pravi:

— IZSČI SEM DOČITNO, KAKOR BI ME ZDRAVIL PO ČLOVŠKIM.

— 1918 se mi je prijet revmatizem in tri leta. Poskušal sem zdraviti zdravila in mnogo zdravnikov, toda bo lečine so bile odpovedane in zadržane. Slednje sem iznadel zdravilo, ki mi je bolzen pregnalo in ni več povrnih. Da sem ga osebam, ki so bile bolne in prejeti, tudi takim, ki so morali lečiti v postelji, in v vsakem slučaju je pomagalo.

Želim pomagati vesomku, ki trpi na kateremkoli revmatizmu. Ne pošljite nobenega centa: pošljite le svoj naslov.

Pojem vam bamprečno vzorec. Ako se preprečite, da vam je pomagalo potem.

Načrtoval sem, da vam pošljem en dolar, toda pošljite mi ga deset centov, to sta zelo voljni poslati ga.

Ali ni tako prav? Zakaj trpeti še dalje? Ne oddaljajte. Pritisnite se danes.

KUPON ZA PROSTO PUSKUJENI
Mark H. Jackson 124 D Gurney Bldg.
Syracuse, N. Y.
Sprejemam ponudbo. Pošljite mi:

Na polja zgrinjal mrak je pajčolane.

Na polja zgrinjal mrak je pajčolane. "Ti tožiš o bolesti hrepenenja? Kod iščeš raj in sen mladosti svoje? Kje plod požanje svojega življenja?"

Skrjanec v jutro solnčnojasno poje in slave toži svoje boli noči in noči in dan drobita speve svoje.

Brez hrepenenja gad je v pušči žgoči, a človek bodi hrast visok v planjavi, ki do neba kipi v titanski moči!"

Bila kot zvezda v nebni je višavi, viševanje, kajti zavarovalna odvisne, da se pred navedenim da presegne že tri biljone v skupnem tunom zagotovo polno zvezno prosto na najti je več vojaških oddelkov, tekočijo, ki lahko sega do zneska in načrtovanih ponared.

Stari, pravi Pain-Expeller dobitje le v zaviku kot je tu nastolen. Pri kupovanju pazite na sidro znamko, na besedoloxol in na načrtno ime.

Pravi Pain-Expeller je dobiti v vseh uglednih lekarinah in naravnost na nas. Steklonica za 65c, je krijejoča močjo tudi dobiti. Nikar se dajte premotiti z nizom nizvrednih ponared.

F. AD. RICHTER & CO.
74-80 Washington Street, New York

je postal domača beseda v vsaki slovenski družini radi neprekosljivega čina pri tehlikih bolezni in nalogah.

Seidne razmere so nas primorale, povišati ceno na 35 in 65 centov za steklenico, ako hocemo, da ostane iste kakovosti in da enake učinkuje.

S tem imate jamstvo, da staro, dobro sredstvo z isto močjo tudi dobiti. Nikar se dajte premotiti z nizom nizvrednih ponared.

Hibbing bo dobil novo plinarino. Mestni svet je že naročil, da se kupi 40 akrov zemlje južno od

Hibbinga za \$9000. Z delom se bo pripravil za izplačljivo po 12. februarju leta 1918.

Vsled tega je važno ne le za vojsko in mornarje te dežele, temveč čelo takoj na pomlad, ko bo odleti z njih družine in od vojakov niznula zemlja.

MOŠKE BOLEZNI NE ZDRAVIM ŽENSKE IN NE OTROK.

Dr. Koler najstarejši slovenski zdravnik, specijalist in Pittsburgh, ki ima 28-letno skupnijo v zdravljenju vseh moških bolezni.

Hydrocole ali kilo zdravim v 30 urah in brez operacije.

Bolezni mehurja radi katerih nastanejo bolezni v krizu in hrbtu in ostale bolezni te vrste zdravim in gotovost.

REVMATIZEM, TRGANJE, ZASTRPLJENJE KRVI, BOLEČINE, OTEKLINI, ŠKROBLEZNI, ki nastanejo radi nekrite krv, ozdravim v kratkem času, da ni potrebno lečati. Jasrabim 606 in 904 za krvne bolezni.

Uradne ure: Vsak dan od 9. ure zjutraj do 8. ure srečer; v petkih od 9. zjutraj do 5. popoldne; ob nedeljah od 9. zjutraj do 2. popoldne.

Dr. KOLER, 638 PENN. AVE., PITTSBURGH, PA.

SLOVENSKO-AMERIKANSKI

KOLENDAR

za leto 1918.

Razen koledarskega dela ima še sledečo vsebino:

Pesem.

Važen zgodovinski dokument.

Popolen pregled svetovne vojne.

Praznik v Petelinji vasi.

Prag.

Problem Alzacije-Lotarinške.

Ukradeno pismo.

Red.

Veliki dobitek.

Razno o otrocih.

Doživljaj francoskega žurnalista.

Venizelos.

O postanku koledarja.

Nemški napadi s plinom.

Zivali in aeroplani.

Ruska revolucija.

Program ruske socialistične stranke.

SLOVENSKO

svete Barbare

ZA ZEDINJENE DRŽAVE SEVERNE AMERIKE.

Sedež: FOREST CITY, PA.

Incorporirano dne 21. januarja 1902 v državi Pennsylvania.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: F. S. TAUCHER, 674 Alisay Ave., Rock Springs, Wyo.
 Podpredsednik: JAKOB DOLENČ, box 181, Brington, Pa.
 Tajnik: FRANK PAVLOVČIČ, box 647 Forest City, Pa.
 Pomembni tajnik: AVGUST GOSTIŠA, box 310 Forest City, Pa.
 Blagajnik: JOSIP MARINIČIČ, 5805 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
 Pomozni blagajnik in zauplnik: ANTON HOČEVAR, RFD No. 2, box 27, Bridgeport, Ohio.

NADZORNÍ ODBOR:

Predsednik nadz. odbora: JOSIP PETERNEL, box 95, Wilcock, Pa.
 1. nadzornik: JERNEJ HAFNER, box 65, Burdine, Pa.
 2. nadzornik: IVAN GROŠELJ, 885 E. 137th St., Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

Predsednik porot. odbora: MARTIN OBREŽAN, box 72, E. Mineral, Kans.
 1. porotnik: FRANC TEROPČIČ, R. F. D. No. 3, box 146, Fort Smith, Ark.
 2. porotnik: JOSIP GOLOB, 1910 So. 14th St., Springfield, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. JOSIP V. GRAHEK, 843 E. Ohio St., Pittsburgh, Pa.

Uradno gglasilo: "GLAS NARODA", 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Cenjenega društva, ostroma njih učinkini so naprošeni pošiljati vse dnevi direktno na glavnega tajnika in nikogar drugega. Denar naj se pa pošlja edino potom postnimi, ekspresnimi ali bančnih denarnih nakanic, nikakor pa ne potom privatnih čekov, na naslov: Frank Pavlovič, Farmers & Miners National Bank, Forest City, Pa.

V slučaju, da opazijo društveni tajniki pri poročilih glavnega tajnika kakve pomanjkljivosti, naj to nemudoma naznanijo uradu glav. tajnika, da se zmore napako popraviti.

Krošnjar

ROMAN IZ AMERIŠKEGA ŽIVLJENJA.

PRIREDIL J. T.

(Nadaljevanje).

Toda, gospod Hemsedal! — Zakaj mi pravite gospodična? Saj sem vam že prej rekla, da tega ne slišim rada iz vaših ust. — Po-mislite, štiri večere sem bila v parku in štirikrat sem vas videla. — Toda nagovorila sem vas še nočoj, ko sem se skoraj dodobra pre-pričala, da ste vi pravi. Spomin na moja mladostna leta me je pri-pravil do tega.

— Draga Pavlina, jaz si nisem mogel misliti...

— Dobro, gospod Peter. — Zdaj sem zadovoljna. — Upam, da mi ne bo edini priskočil, če vas prosim, da bi šli nočoj z menoj na denar. — Če bi šli v moje stanovanje?

— Da, prav rad — je odgovoril Hemsedal.

Zavala sta na Broadway.

— Zdaj medpotoma mi pa povejte, gospod Peter, zakaj ste pri-šli v Ameriko. Slišala sem, da ste študirali na neki nemški univerzi in od onega časa sem izgubila za vami vsako sled. — Izpremenili se pa vseeno niste veliko. — Razloček je seveda samo ta, da tedaj niste še imeli hrk. Če bi bili brez hrk, bi vas bila že prvi dan nagovo-riila.

Petr so prijale te besede, kajti izgovorjene so bile s prisrečnim, ljubezljivim glasom.

— Ali je znate angleško, Peter? — No, Svedu je lahko. — Vaši rojakov je premalo tukaj, da bi si izbrali med njimi polje za svoje delovanje.

— Zaenkrat mislim začeti s poučevanjem klavirja.

— Učitelj domači učitelj, da bi bili! — se je zasmajala spre-miljevalka in obstala. — Oprostite mi, da sem se zasmajala. — Res nisem mogla drugače. — Ne, ne, kako tse mogli vendar priti na to idejo?

— Da, kako, — je rekel. — Sam ne vem, kako. — Ali morda ve-ste kaj boljšega zame?

— Vi ste vendar jurist. — Zakaj ne greste najprej kot pomagac h kakem advokatu, kjer se lahko hitro priučite jeziku. — Če bi bila jaz možki, bi ne bila v Ameriki nič drugega kot advokat.

— To je že res Pavlina, toda kot sem vam povedal, zaenkrat ni mogoče.

— Zakaj bi ne bilo mogoče?

— Če bi se sestala pred dvema mesecema, ko sem prišel v Ameriko, bi lahko sledil vaošim navodilom, zdaj je pa prepozno.

Ona ga je pogledala in na obrazu se ji je poznalo, da ga je raz-umela.

— Morda bi se pa vseeno dalo na kak način napraviti?

— Ne vratjam, Pavlina,

— No, tukaj je pa moje stanovanje.

Obstala sta pred malo, vili podobno hišo, ki je bila kroginkrog obdana z malim vrtičkom. — Do hišnih vrat je vodilo par stopnic. Pavlina je skočila k vratom ter pozvonila. — Odprla je mlača, lepo oblečena mulatinja.

— Gospodična Helm, gospod stric je bil ravnozdaj tukaj.

Te besede je izpregovorila v angleščini, tako, da jih Peter ni razumeval. — Pavlina je narahlo zardelala, pa se je hitro premagal rekoč:

— Gospod Peter, pojdiva v prvo nadstropje. — Tam bova čisto sama. Ko bo čaj pripravljen, naj bo Mary poklicala.

Po elegantnih, z dobelimi preprogami pokritih stopnicah sta despola do male pred sobo, odkoder so vodila vrata v salon. — Ozra-čje tega salona je bilo prepričljivo z onim nepopisnim vonjem, ki veje od oblike vsake lepe in lepo oblečene dame.

Preproge na teh so bile tako debele, da so zadušile vsak korak. Ob stenah so bili nastonjači, v vsakem kotu je bil velik šopek sve-žih evetlic.

Hemsedal ni se nikdar videl takega komforata.

Pavlina je odložila plašč in rokavice, popravila si je pred ve-likim ogledalom lase fer stopila preden čakajoč kaj bo izpregovo-vil. Ker pa le ni hotel nicedesar reči, mu je ponudila roko.

— Ali stanujete sami tukaj Pavlina? — jo je vprašal, ne da bi

ji segel v roko.

Mary in še nek drug zamorec stanjeta v pritličju. — Ta dva služabnika sta zvesta kot dva psa. — V drugem nadstropju stanejo tudi Mr. Morton, katerega last je tudi ta hiša. — Zamorec je privedel šele pred dvema mesecema iz Alabama. — Mr. Morton je namreč zelo star gospod, kateremu pravim stric.

Po teh besedah je zopet utihnila in znova se je pojavila ona rde-čna na njenih licih.

— Sicer pa — je nadaljevala, — vam bom že natančoma pojasnila.

vse svoje razmere. Zdaj se imava pomeniti o drugih stvareh. — Pro-sim vas, sedite sem, tukaj poleg mene.

Hemsedal je sedel poleg nje.

Naslonjač je bil tako ozek, da je moral sedeti tik poleg nje in da je čutil topoto njenega deviškega telesa.

Zatem mu je pogledala v oči ter ga gledala dolgo, dolgo.

— Povejte, Peter — je rekla ter mu položila roko na koleno — ali ste še vedno tako ponosni kot ste bili prej?

— Jaz? — Ponosen?

— Ali bi sprejeli mojo pomoč kot razjaljenje? — Ali boste zavrnili o svoji moči, če vam ponudim pomoč? — Nekoč ste bili zelo divji mladični in še zdaj se mi zdi, da seva nekaj take divjosti iz vaših oči.

— No, in še bi bilo res tako?

— Poslušajte Peter, in nikar ne zamerite, še vam bom povedala resnico. — Kaj ne, da vam manjka denarja? — Kaj ni res, da bi lahko vse dosegli, če bi imeli denar? — No, ali sem uganila prav ali ne?

— Nadaljujte!

— Ali bi zavrnili pomoč, če vam bi jo ponudil človek, kateri vas ne osreči? — Toda, čakajte — je vzkliknila, stopila preden in ga prijela za obe roki. — Midva sva prijatelja od rane mladosti. Mene je srečala sreča, vas pa ni. — Ali morem na kak drug način povečati svojo srečo kot tako, da tudi vas osrečim? — Da, in tudi pravice imam, vam pomagati. — Kaj ne, da ne boste odbili moje prošnje?

Pogledala ga je tako prisrčno in tako proseče, da se mu je ne-hote nekaj zganilo v sru in da bi najraje zajokal.

— Pavlina, po pravici vam povem, da bi me vlahko dovedli do tega, da bi napravila kako neumnost. — Toda pustiva to, pustiva to — je odvrnil ter jo potisnil nazaj na sedež. — Pojdite vi svojo pot, jaz pa vstopo. — Najni poti sta se sluhajo združili, zdaj pa gresta vsaka v svojo smer. — Jaz nisam nikake pravice vprašati vas, kaj greste, za vas je pa tudi boljše, da me ne vprašujete, kau-drži pa pot.

— Toda, jaz hočem biti pravica, pravčna v vsakem oziru — je vzkliknila ter planila kvíško. — Peter, jaz prav dobro vem, kaj misliš, toda prisegam ti pri živem Bogu, da ni tako. — Toda vse boš izvedel, vse in tedaj me boš poznaš. — Bodи dober z menoj, že vsaj napol tako dober ko si bil nekoc. — Ti ne veš, kako sem sama v za-puščena. — Toda onega večera, ko sem te videla sedečega na klopi v parku, se mi je zdelo, da se je odpril pred menoj sam božji pa-radiž.

(Dalje prihodnjič).

Naši zastopniki,

kateri so pooblaščeni pobirati naročino za dnevnik "Glas Naroda". Naročna za "Glas Naroda" je: za celo leto \$2.50, za pol leta \$2.00 in za četr leta pa \$1.00. Vsak zastopnik izda, potrdilo za sveto, katero je prejel in jih ro-jkom priporočamo.

San Francisco, Cal.: Jakob Lovšin, Denver, Colo.: Louis Andolsek in Frank Škrabec.

Leadville, Colo.: John Hočevar. Pueblo, Colo.: Peter Culig, John Frank, Martin Janesh in A. Kochevar.

Salida, Colo. in okolica: Louis Costello.

Somerset, Colo.: Math. Kernely.

Clinton, Ind.: Lambert Bolškar.

Indianapolis, Ind.: Alois Rudman.

Aurora, Ill.: Jernej B. Verbič.

Chicago, Ill.: Jos. Bostič, Jos. Blish in Frank Jurjovec.

Joliet, Ill.: Frank Bambich, Frank Laurič in John Zalelet.

La Salle, Ill.: Matija Komp.

Livingston, Ill.: Mih. Cirar.

Mascoutah, Ill.: Fr. Augustin.

Noromis, Ill. in okolica: Math. Galibek.

North Chicago, Ill. in okolica: Anton Kobal in Math. Ogrin.

So. Chicago, Ill.: Frank Černe.

Springfield, Ill.: Matija Barborič.

Waukegan, Ill. in okolica: Math. Ogrin in Frank Petkovšek.

Cherokee, Kans.: Frank Režniček.

Franklin, Kans. in okolica: Rok Firm in Frank Kerne.

Kansas City, Kans.: Geo. Bajuk in Peter Schenler.

Ring, Kans.: Mike Pencil.

Kitzmiller, Md. in okolica: Frank Vodopivec.

Baltimore, Mich.: M. D. Likovich.

Calumet, Mich. in okolica: M. F. Kovec.

Kobe, Martin Rade in Pavel Shultz.

Chisholm, Minn.: Frank Govzec, Jak. Petrich.

Ely, Minn. in okolica: Ivan Gouze, Jos. J. Pesel, Anton Poljanec in Louis M. Perusek.

Eveleth, Minn.: Louis Gorže in Jurij Kitze.

Gilbert, Minn. in okolica: L. Vesel, Hibbing, Minn.: Ivan Poušek.

Virginia, Minn.: Frank Hrovatich.

St. Louis, Mo.: Mike Grabrian.

Klein, Mint.: Gregor Zobec.

Great Falls, Mont.: Math. Urih.

Roundup, Mont.: Tomas Paulin.

Little Falls, N. Y.: Frank Gregorček.

Barberton, O. in okolica: Math. Govanda, N. Y.: Karl Sternzil.

Kramar.

Bridgeport, O.: Michael Kočvar.

Collinwood, O.: Math. Slapnik.

Cleveland, O.: Frank Sakser, Jakob Debevc, Chas. Karlinger, Frank Meh in Jakob Resnik.

Lorain, O. in okolica: Louis Balant in J. Kumše.

Niles, O.: Frank Kogovšek.

Youngstown, O.: Anton Kikelj.

Oregon City, Oreg.: M. Justin in J. Misley.

Allegany, Pa.: M. Klarich.

Ambridge, Pa.: Frank Jakšek.

POZOR!

Pozarjalci so nevarni pri vsaki trgovini posebno pri zdravilih. Ne uporabljajte nevarnih zdravil. Cudovito je, da je vse kar zdravilo do